

СРПСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЕТНОСТИ
БЕОГРАД

Бр. 324/8

22. 6. 2017 год.
БЕОГРАД

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
БЕОГРАД, УЛИЦА КНЕЗА МИХАИЛА бр. 35

СТАТУТ
СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ
(пречишћен текст)

Београд, јун 2017. године

САДРЖАЈ

- I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**
- II ЧЛАНОВИ САНУ**
- III ДЕЛАТНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА САНУ**
 - ОДЕЉЕЊА САНУ**
 - ОГРАНЦИ САНУ**
 - ЈЕДИНИЦЕ САНУ**
 - ЦЕНТРИ ЗА НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА**
 - СЛУЖБА САНУ**
- IV УПРАВЉАЊЕ У САНУ**
 - СКУПШТИНА САНУ**
 - ПРЕДСЕДНИШТВО САНУ**
 - ИЗВРШНИ ОДБОР САНУ**
 - ПРЕДСЕДНИК САНУ**
- V ЗАДУЖБИНЕ И ФОНДАЦИЈЕ**
- VI ИНСТИТУТИ САНУ**
- VII СРЕДСТВА САНУ**
- VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

На основу Одлуке Скупштине САНУ о изменама и допунама Статута Српске академије наука и уметности (број 324/6 од 26.05.2017. године) сачињен је Пречишћен текст

СТАТУТА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Историјске претече и датум оснивања

Члан 1

Источници Српске академије наука и уметности јесу: Друштво српске словесности, основано 19. новембра 1841. године (7. новембра 1841. године по старом календару), и Српско учено друштво, основано 29. јула 1864. године, који су претходили оснивању Српске краљевске академије 1. новембра 1886. године, а тиме и потоње Српске академије наука и уметности.

Као датум оснивања Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: САНУ) узима се 19. новембар 1841. године и он се уписује у одговарајући регистар.

Као Дан САНУ прославља се 19. новембар.

Научни и уметнички статус и улога

Члан 2

Српска академија наука и уметности највиша је научна и уметничка установа у Републици Србији.

САНУ развија и подстиче науку, организује и унапређује основна и примењена научна истраживања, подстиче и унапређује уметничку делатност и тиме доприноси општем добру српског народа, државе и народа Републике Србије.

Примерним научним и уметничким радом својих чланова и њиховим учешћем у раду образовних, научних и уметничких установа, САНУ доприноси привредном и културном развоју и угледу Републике Србије.

САНУ је установа од посебног националног значаја.

САНУ је једина установа која представља Републику Србију у међународним удружењима државних академија.

Правни статус и седиште

Члан 3

САНУ је правно лице.

Седиште САНУ је у Београду.

Имовина

Члан 4

САНУ располаже непокретном и покретном имовином и носилац је, у складу са законом, права коришћења на непокретностима у државној својини.

Осим задужбинама које је стицала још од свог оснивања, САНУ управља новооснованим задужбинама и фондацијама које су јој поверене на управљање или чији је она оснивач и располаже поклонима које јој подаре физичка и правна лица.

Самосталност и правна основа рада

Члан 5

САНУ је самостална установа којом управљају њени чланови.

САНУ ради на темељу Закона о Српској академији наука и уметности, закона којим се уређује научноистраживачка делатност, овог статута и других прописа.

Организација, начин рада и управљање уређују се, у складу са законом, овим статутом и другим актима САНУ.

Печат и амблем

Члан 6

САНУ има свој печат.

Печат САНУ је округао и састоји се од амблема и текста.

Амблем чине штит с крстом и оцила, у чијој је позадини бакља. Амблем је окружен ловоровим венцем, увезаним у доњем делу траком, на којој је натпис САНУ. Око амблема је текст: Српска академија наука и уметности 1841.

Предмет рада

Члан 7

САНУ:

1. залаже се за слободу научног и уметничког рада;
2. подстиче научно и уметничко стваралаштво;
3. води бригу о српском језику и ћириличном писму;
4. обезбеђује својим члановима услове за научни односно уметнички рад и омогућава расправе о резултатима тога рада на научним скуповима и уметничким манифестацијама;
5. организује и обавља научна истраживања од значаја за друштвени, економски и културни развој земље;
6. разматра стање у области науке и уметности у Републици Србији и даје државним и другим органима и организацијама, по својој иницијативи или на њихов захтев, предлоге и мишљења о унапређењу науке, организацији научног рада односно уметности и образовања, као и о примени достигнућа савремене науке и уметности;
7. на захтев надлежних органа и установа, учествује у утврђивању опште политике у области науке, културе, уметности и образовања у Републици Србији;
8. учествује у усаглашавању програма рада САНУ с програмима установа и организација из области науке, уметности и културе с којима сарађује;
9. учествује, по потреби, у оцењивању резултата научног и уметничког стваралаштва;
10. стара се о развоју научног и уметничког подмлатка и помаже у усавршавању научника и уметника;
11. скупља, чува, сређује и проучава грађу из области науке и уметности;
12. издаје Речник Српске академије наука и уметности, стара се о изради Српске енциклопедије, израђује Српски дијалектолошки атлас и друге енциклопедије и речнике, стара се о објављивању критичких издања најзначајнијих научних и књижевних дела на српском језику, вредних историјских и музичких дела и најважнијих правних споменика и других споменика српске писане баштине, нарочито старијих;
13. издаје сталне и повремене публикације из области науке, културе и уметности, врши њихову продају, дистрибуира их и размењује их са организацијама и установама у земљи и иностранству;
14. организује научне скупове, саветовања и друге састанке научника и уметника из земље и иностранства;
15. организује саветовања и расправе о најважнијим стратешким питањима положаја српског народа и државе;
16. сарађује са страним академијама и међународним удружењима националних и државних

САНУ
1841
ИЗД.

академија;

17. посебно сарађује с Матицом српском и, у складу са споразумом Републике Србије и Републике Српске, Академијом наука и уметности Републике Српске;
18. сарађује с научним, културним, привредним и стручним организацијама и установама у земљи и иностранству;
19. обавља и друге послове утврђене Статутом САНУ.

Задаци из претходног става разрађују се у дугорочном програму рада САНУ и у другим програмима и плановима САНУ и њених огранака.

О извршењу програма и планова рада стара се Председништво и о томе подноси извештај Скупштини САНУ.

Јавност рада

Члан 8

Делатност САНУ је јавна.

САНУ обавештава научну и ширу јавност о резултатима научног истраживања и научног и уметничког рада путем научних скупова, уметничких манифестација, стручних састанака и објављивањем издања САНУ.

Библиотека, архивска и друга грађа коју САНУ чува доступна је јавности на начин уређен посебним актом, који, у складу са законом и овим статутом, доноси Председништво САНУ.

Објављивање научних односно уметничких резултата и проналазака врши се у складу са прописима о ауторским и сродним правима.

II. ЧЛАНОВИ САНУ

Врсте чланова

Члан 9

Чланови САНУ су: редовни чланови (академици), дописни чланови и инострани чланови . Радни састав САНУ чине редовни и дописни чланови.

Услови за избор чланова

Члан 10

За редовног члана САНУ може бити изабран дописни члан на основу изузетног доприноса у науци односно уметности оствареног у целокупном стваралаштву, а посебно од избора за дописног члана САНУ.

За дописног члана САНУ може бити изабран држављанин Републике Србије који се истакао изузетним научним односно уметничким радом.

За иностраног члана САНУ може бити изабран страни држављанин изузетно заслужан за општи напредак науке или уметности и за развој научних или уметничких веза између земље у којој делује и Републике Србије.

Мерила за утврђивање изузетног доприноса науци и уметности

Члан 11

Изузетан допринос науци подразумева оригиналне истраживачке резултате и на њима засноване радове којима се битно унапређује спознаја у одговарајућој научној области, а који су високо оцењени у земљи и у иностранству, као и примењена решења заснована на тим научним резултатима. Доприноси кандидата треба да значајно превазилазе стандарде који се постављају и у науци, и у високом образовању. Основа за оцењивање кандидата јесу резултати остварени самосталним радом кандидата или под његовим руководством, а значајну улогу имају резултати остварени у Републици Србији.

Изузетан допринос у уметности подразумева врхунско стваралаштво које садржи оригиналне облике израза високо цењене у земљи и у иностранству. Основа за оцењивање тог доприноса јесу резултати остварени самосталним радом кандидата или реализовани под његовим руководством, као и

они остварени тимски, са израженим личним доприносом кандидата. Од нарочитог значаја је вишеструка потврђеност угледа кандидата и његовог утицаја као водеће личности у својој области деловања.

Председништво на предлог Комисије за Статут у години која претходи изборима доноси посебно упутство са критеријумима за сваки циклус избора. Упутство је доступно јавности од тренутка расписивања избора. Део упутства чине списак и дефиниција обавезних квалитативних и квантитативних критеријума. Критеријуми морају бити у складу с важећим стандардима у свету, прилагођени условима у Србији и одговарајућим научним и уметничким областима.

Предлози за избор редовних и дописних чланова

Члан 12

Предлоге за избор редовних и дописних чланова могу подносити:

1. одељења САНУ за кандидате из области наука и уметности којима се дато одељење бави;
2. огранци САНУ за кандидате из свих области наука и уметности;
3. три члана САНУ за кандидате из области наука и уметности којима се предлагачи баве.

За редовне чланове предлог могу подносити редовни чланови.

За дописне чланове предлог могу подносити и редовни и дописни чланови, а уколико су предлагачи из различитих одељења, у предлогу се одређује у којем ће се одељењу одлучивати о подршци и избору предложеног кандидата;

4. одбор САНУ који чине најмање три члана САНУ из области наука односно уметности којима се бави предложени кандидат за дописног члана уз одређивање у којем ће се одељењу одлучивати о подршци и избору предложеног кандидата, односно најмање три редовна члана из области наука односно уметности којима се бави предложени кандидат за редовног члана;
5. сенати универзитета за области наука које се негују на датом универзитету;
6. изборна и наставно-научна већа факултета и високих војних школа за области наука које се негују на датом факултету односно високој војној школи;
7. изборна и наставно-уметничка већа уметничких факултета и академија за области уметности које се негују на датом факултету односно академији;
8. научна већа института регистрованих у министарству за научноистраживачку делатност за области наука којима се дати институт бави;
9. највиши органи управљања научних друштава и удружења уметника.

Предлози из става 1, тачке 3–9 подnose се до краја јануара у изборној години и треба да садрже све елементе наведене у члану 19 овог статута.

Комисија за праћење избора САНУ

Члан 13

Извршни одбор САНУ на почетку изборног поступка образује Комисију за праћење избора САНУ (у даљем тексту: Комисија), која одлучује о исправности предлога из члана 12, став 1, тачке 3–9.

Комисију чини по један представник сваког одељења.

Мандат Комисије траје до завршетка изборног поступка.

Комисија:

- може захтевати од предлагача допуњавање предлога (до средине фебруара у изборној години);
- доноси одлуке о одбацивању непотпуних предлога (до краја фебруара у изборној години);
- доноси одлуке о враћању предлога са документацијом (на захтев предлагача);
- доноси одлуке о приговорима јавности на предлоге;
- прегледа коначне реферате и мишљења о кандидатима у смислу исправности и потпуности и предлаже њихову дораду и унапређивање (до краја јуна у изборној години);
- доноси и друге одлуке које се тичу изборног поступка.

Предлози високошколских и научних установа и научних друштава и удружења уметника

Члан 14

Одлуку о предлогу установа и удружења наведених у члану 12, тачке 5–9 доноси највиши орган те установе односно удружења.

Уз предлог за избор доставља се потписан и оверен записник, који садржи списак свих присутних с навођењем њихових наставних односно научних звања, сажет приказ расправе која је вођена и резултате гласања.

Предлози за избор иностраних чланова

Члан 15

На иницијативу одељења, огранака САНУ или на сопствену иницијативу, Председништво предлаже Скупштини избор иностраних чланова.

Избор иностраних чланова врши се тајним гласањем.

У изборној години свако одељење односно огранак САНУ може предложити, по правилу, једног кандидата за иностраног члана.

Предкандидациони поступак у огранцима и одељењима САНУ

Члан 16

У години која претходи избору нових чланова САНУ, одељења и огранци САНУ могу предложити потенцијалне кандидате, сачинити њихову листу и спровести неформално изјашњавање својих чланова на начин који одељење односно Огранак САНУ сматра примерним.

Зависно од области науке односно уметности којима се баве, одељења могу утврдити начин уједначеног представљања научног односно уметничког доприноса потенцијалних кандидата, као што су једнообразни биографски и библиографски подаци и сажети приказ највреднијих научних односно уметничких дела.

Расправа о кандидатима за избор

Члан 17

О могућим кандидатима за дописне чланове расправља се на посебном скупу одељења односно огранка САНУ.

О кандидатима за редовне чланове расправља се на посебном скупу редовних чланова одељења односно огранка САНУ.

Ови скупови одржавају се до краја фебруара у изборној години.

Претходно одређивање кандидата и избор комисија за састављање реферата односно давање мишљења о предлозима

Члан 18

На скуповима који се одржавају најкасније до краја марта у изборној години одељења именују комисије од по два члана које ће дати своје мишљење о предлозима за избор редовних и дописних чланова које су поднели остали предлагачи наведени у члану 12, тачке 5–9 овог статута.

На скуповима који се одржавају најкасније до краја априла у изборној години одељења односно огранци САНУ тајним гласањем и најмање половином броја гласова присутних чланова одређују своје кандидате и истовремено именују комисије од по три члана САНУ за писање реферата о сваком кандидату понаособ.

Комисије за кандидате за редовне чланове чине само редовни чланови, док у комисије за дописне и иностране чланове могу бити именовани и редовни и дописни чланови. Два члана комисије морају бити из одељења за које се кандидат предлаже.

Садржина реферата о кандидатима

Члан 19

Реферати о кандидатима садрже основне биографске и библиографске податке о раду кандидата, систематизован преглед и оцену њихових радова и резултата, нарочито оних који представљају изузетно достигнуће у науци односно уметности, као и подробно образложење предлога.

Доприноси кандидата морају бити прецизно приказани у рефератима помоћу квалитативних и квантитативних показатеља, у складу са чланом 11.

У реферату за кандидата из научних области наводи се број радова у међународним односно у националним часописима, број монографија и поглавља у монографијама код значајних издавача, број уводних предавања и предавања на значајним међународним конференцијама, чланства у уређивачким одборима, награде и признања. У реферату се документује и рад кандидата на развоју нових генерација научних радника, међународна сарадња и рад на организовању науке. У реферату се указује на оне делове опуса кандидата где је кандидат био водећи истраживач, одговоран за замисао, организовање рада, презентацију и прихватање резултата од стране међународне научне јавности. Реферат садржи потпуне референце о кључним радовима.

За кандидата из области природних, техничких и медицинских наука наводи се и број цитата (без аутоцитата аутора и коаутора) и Хиршов фактор. За кандидата из области техничких наука посебан значај имају примене научних резултата у пракси, патенти и сарадња са индустријом.

У реферату за кандидата из области друштвених и хуманистичких наука усредсређених на националне теме наводи се и број радова у значајним националним часописима и монографије националног значаја.

У области уметности, поред биографских, библиографских и других података о кандидату и оствареном делу, реферат садржи оцену тог дела, при чему је од посебног значаја указивање на његове специфичности и доприносе. У реферату се излажу и коментаришу подаци о реализацији, извођењу, излагању и приказивању дела, о монографским и другим истраживањима о делу, као и подаци о учешћу кандидата у јавним делатностима и манифестацијама из области уметности; приказује се рад кандидата на образовању и развоју стручног и уметничког подмлатка, као и рад на афирмацији уметности у широј јавности. Реферат такође садржи приказ најважнијих признања додељених кандидату за појединачне резултате и укупну делатност.

Поред обавезних показатеља, кандидат може да пријави, а комисија да наведе у реферату, и све друге посебне показатеље за које се сматра да су битни за његов избор.

У закључку реферата резимирају се основни ставови комисије у погледу на допринос кандидата у својој области са посебним освртом на оригиналност и углед кандидата.

Избор кандидата на седници одељења односно огранка САНУ

Члан 20

На својим скуповима током маја у изборној години одељења одлучују о поднетим рефератима односно мишљењима именованих комисија.

За пуноважно одлучивање о кандидатима за дописне и иностране чланове неопходно је присуство већине од укупног броја чланова одељења умањеног бројем чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова одељења који нису дуже од годину дана учествовали у раду одељења, уколико они не присуствују скупу одељења.

Одлука о прихватању предлога за избор кандидата донета је када се за њу тајним гласањем изјасни већина присутних чланова.

Иста правила у погледу кворума и потребне већине примењују се и приликом одлучивања о кандидатима за редовне чланове на скуповима којима присуствују само редовни чланови.

Огранци САНУ своју Одлуку о прихватању предлога за избор кандидата доставља одељењима САНУ (заједно с тим предлозима) до краја априла у изборној години.

Одговарајуће одељење САНУ, на основу образложеног мишљења два своја члана, тајно гласа о сваком поднетом предлогу одговарајућих високошколских и научних установа и научних друштава и удружења уметника.

Изборној скупштини САНУ упућују се на разматрање и одлуку само они предлози које у одговарајућем одељењу подржи већина присутних чланова.

Одељења двотрећинском већином гласова присутних чланова тајним гласањем одлучују о

подршци свим предлозима.

Изборној скупштини се, на основу исхода гласања у одељењима, доставља листа кандидата који су добили двотрећинску подршку и листа кандидата који су добили већину гласова у одељењу.

Достављање предлога за избор Председништву

Члан 21

Најкасније до 1. јуна у изборној години одељења достављају Председништву САНУ своје предлоге за избор кандидата који су на основу реферата прихваћени већином из члана 20 овог статута, као и мишљења о осталим предлозима које су поднели овлашћени предлагачи из члана 12 овог статута (заједно с тим предлозима).

Обавештавање јавности о предложеним кандидатима

Члан 22

Најкасније почетком септембра у изборној години Председништво САНУ обавештава јавност о одлукама одељења из члана 20 овог статута и те одлуке, реферате и мишљења о предложеним кандидатима ставља на увид јавности.

У дневној штампи се оглашава где је и када је изборна грађа изложена на увид. Изборна грађа мора бити изложена најмање 20 дана.

Приговори на реферате

Члан 23

Установе, удружења и грађани појединци могу поднети Председништву САНУ у писаној форми приговоре на реферате за избор кандидата и на мишљења одељења најкасније у року од осам дана од дана истека рока из члана 22, става 2 Статута.

Председништво САНУ обавештава Изборну скупштину САНУ о поднетим приговорима и даје мишљење о њима, на основу предлога Комисије из члана 13 Статута.

Конференција чланова САНУ

Члан 24

Током октобра у изборној години одржава се Конференција чланова САНУ.

На Конференцији известиоци одељења подносе извештај о целокупном поступку избора у одељењу и резултатима гласања, као и сажети приказ радова сваког кандидата који се упућује на разматрање и одлуку Изборној скупштини САНУ, а којег је предложило одељење, огранак САНУ или овлашћени предлагач из члана 12 овог статута.

На почетку Конференције Председништво САНУ износи своју оцену поступка кандидовања и саопштава податке о броју чланова САНУ и појединих одељења.

Конференција разматра извештаје одељења и Председништва и с нарочитом пажњом расправља о сразмери броја кандидата између појединих одељења, имајући на уму неопходност равнотеже у саставу чланства из члана 30 овог статута.

Конференција може донети закључке с којима се упознају сви чланови САНУ.

Члан 25

На Конференцији се, на предлог Председништва САНУ, доноси одлука о изгледу и елементима гласачког листића.

Достављање предлога за избор Изборној скупштини

Члан 26

Предлози за избор чланова достављају се свим члановима САНУ у радном саставу најмање 21 дан пре Изборне скупштине.

Предлозима се прилажу реферати односно мишљења о кандидатима, библиографија објављених радова и извод одлуке о кандидовању.

У посебном прилогу члановима се достављају статистички подаци о броју чланова САНУ и појединих одељења, као и евентуални закључци Конференције чланова САНУ.

Начин рада и одлучивања Изборне скупштине

Члан 27

Чланове САНУ бира Скупштина САНУ на посебној седници (у даљем тексту: Изборна скупштина).

Изборна скупштина се може одржати ако је присутно више од половине укупног броја чланова у радном саставу умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини.

Списак таквих чланова утврђује Скупштина на предлог Извршног одбора САНУ, поднетог на основу извештаја одељења.

Редовни чланови бирају се већином гласова од укупног броја свих редовних чланова умањеног бројем оних редовних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини, а дописни и инострани чланови већином гласова од укупног броја свих редовних и дописних чланова умањеног бројем оних чланова у радном саставу који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини.

Избор чланова САНУ обавља се тајним гласањем.

Време одржавања Изборне скупштине

Члан 28

Изборна скупштина одржава се сваке треће године, по правилу, у новембру.

Председништво до краја октобра у години која претходи избору објављује дан када ће се одржати Изборна скупштина и утврђује датуме до којих се морају обавити поједине изборне радње.

Спровођење гласања и утврђивање резултата гласања

Члан 29

На предлог Председништва САНУ, Изборна скупштина бира од чланова САНУ Изборну комисију, која спроводи гласање и утврђује резултате за избор нових дописних, редовних и иностраних чланова САНУ. У Изборну комисију се, по правилу, одређују по два члана из сваког одељења.

Радом Изборне комисије руководи председник Изборне комисије, кога бира Изборна скупштина, на предлог Председништва САНУ.

На основу писаног извештаја, председник Изборне комисије саопштава резултате избора.

Писани извештај Изборна комисија доставља свим члановима САНУ из радног састава најкасније три дана након саопштавања резултата.

Равнотежа у саставу чланства

Члан 30

Приликом предлагања и избора нових чланова водиће се рачуна о томе да се остварује равнотежа између појединих области наука и уметности, а посебно између броја чланова из друштвених и хуманистичких, с једне, и природних и техничких наука, с друге стране, као и између појединих одељења.

Numerus clausus

Члан 30а

Укупан број чланова САНУ ограничава се на 160 чланова, с тим да у тај број не улазе они чланови који су стално настањени у иностранству, као и чланови који нису дуже од годину дана учествовали у

раду САНУ.

Свако одељење САНУ може имати највише 25 чланова у радном саставу, с тим да у тај број не улазе они чланови који су стално настањени у иностранству, као и чланови који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ.

Дана 15. децембра у години која претходи години у којој се врши избор нових чланова САНУ, Председништво САНУ утврђује колико свако одељење САНУ понаособ има чланова у радном саставу.

Одељења САНУ која већ имају 25 чланова у радном саставу или се њихов број веома приближава том броју, дужна су да се постарају да број њихових предлога за избор нових чланова не прелази утврђени *numerus clausus*. Уколико до тога ипак дође, сматраће се да су важећи предлог или предлози за избор нових чланова само они који су у одељењу добили највећи број гласова, а којима се достиже број од 25 чланова, док ће преостали предлог или предлоге с мањим бројем гласова Председништво САНУ одбацити *a limine* и неће их упућивати Изборној скупштини.

Председништво САНУ може, ако процени да је то неопходно за исправљање нарушене равнотеже између хуманистичких дисциплина и грана уметности, с једне, и природно-научних дисциплина, с друге стране, као и између појединих одељења, да Скупштини САНУ предложи доношење смерница за избор нових чланова САНУ.

Члан 31

Уколико неко одељење САНУ у време избора за нове дописне и редовне чланове САНУ процени да би то помогло избору, оно може замолити најсроднија одељења да одреде до пет својих редовних чланова који ће учествовати у свим расправама о предлозима за избор нових чланова и дати, уколико то сматрају потребним, своје мишљење.

Права и дужности чланова САНУ

Члан 32

Чланови САНУ имају права и обавезе утврђене законом и овим статутом, а нарочито:

1. да доприносе науци или уметности и да за тај рад добијају помоћ од САНУ;
2. да бирају и да буду бирани у органе САНУ;
3. да буду чланови огранка, одељења, одбора и других радних тела САНУ;
4. да обавештавају одељења о раду органа и радних тела САНУ у којима представљају своје одељење;
5. да дају предлоге за нове делатности САНУ;
6. да представљају САНУ када им органи САНУ то повере;
7. да обављају и друге послове које им органи САНУ повере;
8. да добију посебан знак и повељу о чланству у САНУ.

Одељење може, према својој оцени и из оправданих разлога, ослободити свога члана појединих обавеза у САНУ, при чему се не дира у статус члана и његова права.

Права иностраних чланова САНУ и чланова ван радног састава

Члан 33

Инострани чланови САНУ и чланови ван радног састава имају право да учествују у раду САНУ на унапређивању науке односно уметности у одељењима, огранку САНУ и на седници Скупштине, без права учешћа у одлучивању.

Представљање новоизабраних чланова САНУ

Члан 34

На посебном скупу одељења новоизабрани дописни чланови држе приступно предавање. Предавање се објављује у једном од издања САНУ.

Новоизабраним дописним члановима уручује се повеља о чланству и посебан знак САНУ, по правилу, приликом прославе Дана САНУ.

Новоизабрани редовни чланови пред посебним јавним скупом САНУ држе писану приступну беседу, која може да буде преглед њихових резултата (пре свега од избора за дописног члана), али и да садржи нове научне резултате. Уместо беседе, књижевници могу прочитати своје ново књижевно дело, док ликовни уметници могу да изложе, а композитори да изведу неко од својих нових остварења.

Скупови из става 3 овог члана држе се, по правилу, у року од годину дана од дана избора.

На истом скупу новоизабраним редовним члановима САНУ уручују се повеља о чланству и посебан знак САНУ.

Новоизабрани инострани чланови држе своје приступне беседе на посебном јавном скупу САНУ у разумном року након избора. Након одржане приступне беседе новоизабраним иностраним члановима уручује се повеља о чланству.

Академијска награда

Члан 35

Редовним и дописним члановима САНУ припада академијска награда, као вид друштвеног признања, сходно члану 15 Закона о Српској академији наука и уметности (Службени гласник Републике Србије, бр. 18 од 26. марта 2010. године).

Спољни сарадници САНУ

Члан 36

У извршавању задатака САНУ учествују, поред њених чланова, и други научници, истакнути стручњаци и уметници, чија се права и дужности уређују општим актима САНУ.

III. ДЕЛАТНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА САНУ

Место делатности САНУ

Члан 37

Делатност САНУ обавља се у седишту САНУ, у Огранку САНУ у Новом Саду, у Огранку САНУ у Нишу, у јединици САНУ изван њеног седишта и у центру за научна истраживања.

ОДЕЉЕЊА САНУ

Члан 38

Одељења се, на темељу Статута, оснивају за једну или више сродних наука и уметности.

Одељења су основни носиоци научног и уметничког рада САНУ и њених чланова.

САНУ има:

1. Одељење за математику, физику и гео-науке,
2. Одељење хемијских и биолошких наука,
3. Одељење техничких наука,
4. Одељење медицинских наука,
5. Одељење језика и књижевности,
6. Одељење друштвених наука,
7. Одељење историјских наука,
8. Одељење ликовне и музичке уметности.

Број и називи одељења се могу мењати у складу с развојем појединих научних и уметничких области и резултатима који се у тим областима постижу.

Академијски одбори

Члан 39

Ради обављања одређених активности из свога делокруга рада, САНУ може образовати

академијске одборе.

Одлуку о образовању академијског одбора доноси Председништво САНУ на предлог одељења, групе одељења или групе чланова САНУ. Предлог за образовање академијског одбора треба да садржи назив одбора, област рада, циљеве рада, предлог за председника одбора и иницијалну групу за чланове одбора.

Унутрашња организација и облици рада одељења

Члан 40

Ради обезбеђивања специфичних потреба у остваривању задатака у области научног рада односно уметничких делатности, у оквиру одељења могу се образовати одбори, комисије, групе и друга радна тела.

На образложени предлог одељења или групе руководиоца научноистраживачких пројеката Извршни одбор САНУ може донети одлуку о образовању одељењског одбора.

На образложени предлог руководиоца научноистраживачког пројекта одељење може образовати пројектни одбор.

Средства за рад одбора, комисија и других радних тела обезбеђују се, по правилу, из средстава научноистраживачких пројеката у Фонду САНУ за истраживања у науци и уметности, који кроз поменута тела у потпуности или делимично реализују свој научноистраживачки рад.

Састав одељења

Члан 41

Одељења САНУ, наведена у члану 38 овог статута, чине сви чланови САНУ који се баве наукама односно уметностима за које је одељење основано.

Новоизабрани члан постаје члан оног одељења у којем је одлучивано о његовом избору.

Члан САНУ може, на свој захтев, да учествује без права одлучивања у раду и других одељења САНУ, уз њихову сагласност, ако се бави одговарајућом науком односно уметношћу.

Оснивање нових, спајање или укидање постојећих одељења

Члан 42

Статутом САНУ могу се оснивати нова, спајати или укидати постојећа одељења и одређивати њихов делокруг рада.

Оснивање нових, спајање и укидање постојећих одељења обавља Скупштина на образложен предлог Председништва САНУ.

Одговарајући предлог Председништво подноси на своју иницијативу на предлог једног или више одељења или на предлог најмање пет чланова САНУ.

Предлог за оснивање, спајање или укидање одељења подноси се Председништву у писаном облику и с потребним образложењем.

Поступак утврђивања предлога за оснивање нових, спајање или укидање постојећих одељења

Члан 43

О основаности предлога Скупштини за оснивање, спајање или укидање одељења, Председништво одлучује пошто се упозна с мишљењима свих заинтересованих одељења и том приликом узима у обзир и појединачна мишљења чланова САНУ.

Уз предлог за оснивање, спајање или укидање одељења, Председништво подноси Скупштини предлог предлагача, као и сва мишљења о томе.

Ако Председништво не усвоји предлог за оснивање, спајање или укидање одељења, подносиоци предлога могу свој предлог поднети непосредно Скупштини САНУ, а у том случају Председништво је дужно да Скупштини образложи одлуку којом не усваја поднети предлог.

Општи програм рада одељења

Члан 44

Одељења организују рад у области наука и уметности на основу програма рада САНУ.

У одељењима се саопштавају и приказују научни и уметнички радови чланова одељења и других научника и уметника, расправља о тим радовима и одлучује о њиховом објављивању.

У одељењима се расправља о основним питањима из области наука и уметности којима се она баве и о раду САНУ уопште и усвајају одговарајући закључци.

Учешће одељења у сарадњи са другим установама

Члан 45

Одељења могу сарађивати с другим академијама наука, универзитетима, факултетима, научним, уметничким и другим организацијама у земљи и у иностранству.

Програм сарадње утврђују одговарајући органи САНУ.

Учешће одељења у раду заједничких тела академија и других установа

Члан 46

Одељења могу учествовати у раду заједничких тела академија наука и других установа и организација и за своје представнике одређују, по правилу, своје чланове, а по потреби и друге истакнуте научнике и уметнике.

Програм учешћа утврђују одговарајући органи САНУ.

Делокруг рада одељења

Члан 47

Ради остварења својих задатака одељење првенствено:

1. саставља план свог рада за следећу годину, стара се о његовом извршењу и, посредством Председништва, подноси Скупштини годишњи извештај;
2. на захтев Председништва даје мишљења и објашњења о појединим питањима;
3. одређује рецензенте, најмање једног од чланова САНУ, за радове достављене САНУ ради објављивања у њеним издањима и, на основу писаних рецензија, доноси одлуку о објављивању радова;
4. препоручује Председништву објављивање или откуп радова примљених у одељењу;
5. организује и предлаже Председништву истраживање научних проблема за које је потребна сарадња више одељења;
6. предлаже Председништву оснивање, реорганизовање и укидање одсека у своме саставу;
7. разматра и одобрава програме рада одсека, одбора, комисија, група и других радних тела у саставу одељења, разматра извештаје о њиховом раду и усваја их;
8. предлаже Председништву организовање научних скупова (конгреса, конференција, симпозијума и др.), саветовања, расправа за округлим столом, предавања, изложби и других скупова и акција;
9. подноси Председништву односно Управном одбору Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности захтеве за обезбеђивање средстава за научни и уметнички рад и остале потребе одељења, одсека, одбора, комисија, група и других радних тела у саставу одељења;
10. бира секретара одељења и његовог заменика;
11. предлаже Председништву своје представнике на скуповима и састанцима научника и уметника у земљи и у иностранству;
12. обавља и друге послове из области своје научне или уметничке делатности.

Скуп одељења

Члан 48

Одељење ради на својим скуповима.

Скуп одељења чине сви чланови одељења.

Скуп одељења састаје се, по правилу, једном месечно.

Скуп одељења пуноважно решава када је присутно више од половине укупног броја чланова одељења у радном саставу умањеног бројем чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова одељења који нису дуже од годину дана учествовали у раду одељења, уколико они не присуствују том скупу.

Одлуке и закључке скуп доноси већином гласова присутних чланова.

Забрана стварања материјалних обавеза

Члан 49

Одељења не могу стварати материјалне обавезе за САНУ.

Избор секретара одељења

Члан 50

Секретара одељења од редовних чланова бирају тајним гласањем чланови одељења.

Секретар одељења бира се на четири године.

Секретар обавља дужност од дана избора у одељењу.

Одељење може разрешити дужности секретара и пре истека рока на који је изабран.

Делокруг рада секретара одељења

Члан 51

Секретар одељења организује рад одељења у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, овим статутом и другим општим актима САНУ.

Секретар представља одељење и обавештава Председништво и Скупштину о свим пословима одељења.

Секретар одељења се стара о припреми скупова одељења, сазива и води те скупове и извршава усвојене одлуке и закључке.

Секретар, по правилу, уређује издања одељења и доставља их Издавачком одбору. За уреднике појединих издања одељење може одредити и друге чланове одељења.

Секретар одељења обавља и друге послове у вези с радом одељења.

У хитним случајевима секретар може донети одлуку за коју је надлежно одељење, уз обавезу да своју одлуку поднесе одељењу на првом наредном скупу на сагласност.

Секретар одељења може нека од својих овлашћења привремено поверити другом члану одељења.

Заменик секретара одељења

Члан 52

Заменика секретара одељења на период од четири године тајним гласањем бира скуп одељења од својих чланова.

Заменик помаже секретару у раду и замењује га у случају одсутности или спречености за обављање дужности.

Одсеци одељења

Члан 53

Одељења могу имати одсеке.

Радам одсека руководи члан којег одреди скуп одељења.

Састанци одсека одржавају се по потреби.

Одељења са сложеном структуром чланова могу поверити својим одсецима претходно предлагање кандидата за избор у чланство САНУ и неформално изјашњавање о њима.

Одсеци подnose одељењу редовне годишње, а по потреби и повремене извештаје о свом раду.

Секретар одељења може учествовати у раду свих одсека одељења.

Посебна радна тела одељења

Члан 54

За обављање одређеног посла или задатка у надлежности одељења, одељење може образовати посебна радна тела, у која се именују чланови одељења и други научници и стручњаци.

Секретар одељења може и сам образовати тела из претходног става, уз обавезу да своју одлуку поднесе одељењу на потврду на првом наредном скупу.

Скупови које организује одељење

Члан 55

За организовање научних скупова, саветовања, расправа за округлим столом и других скупова задужено је одељење.

За научне скупове одељење образује организациони одбор и именује председника организационог одбора од чланова САНУ.

По завршетку скупа, организациони одбор подноси заинтересованим одељењима извештај о току и резултатима скупа, као и преглед утрошених финансијских средстава.

Објављивање радова са скупа

Члан 56

Редакциони одбор, уз помоћ Службе САНУ, припрема издања у вези с радом скупа.

Свако издање објављује се у складу са Правилником о издавачкој делатности САНУ.

ОГРАНЦИ САНУ

Члан 57

САНУ има огранке са седиштима у Новом Саду и Нишу. Огранци САНУ су саставни део САНУ.

Огранци САНУ у Новом Саду и Нишу организују истраживања и друге активности у области научног и уметничког стваралаштва у оквиру задатака САНУ наведених у члану 7 овог статута, а посебно везаних за подручја АП Војводине и јужне и источне Србије, респективно.

Састав огранака САНУ

Члан 58

У састав Огранка САНУ у Новом Саду, улазе чланови САНУ који живе или стварају у АП Војводини, а Огранка САНУ у Нишу, улазе чланови САНУ који живе или стварају на подручју јужне и источне Србије.

У активностима огранака САНУ могу учествовати и други чланови САНУ.

Организација и начин рада огранака САНУ

Члан 59

Организација и рад огранака САНУ уређују се Правилима Огранка САНУ, која морају бити у складу са Статутом САНУ.

Правила се доносе на скупу чланова огранка САНУ.

Правила огранка САНУ потврђује Председништво САНУ.

Руковођење радом огранака САНУ

Члан 60

Радом Огранка САНУ руководи Извршни одбор Огранка САНУ, на чијем је челу председник Огранка САНУ.

Чланови Извршног одбора Огранка САНУ и председник Огранка САНУ бирају се тајним гласањем на скупу чланова Огранка САНУ већином од укупног броја свих чланова Огранка САНУ умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова Огранка САНУ који нису дуже од годину дана учествовали у раду Огранка, уколико они не присуствују том скупу.

Чланови Извршног одбора Огранка САНУ и председник Огранка САНУ бирају се на период од четири године.

Средства за рад огранака САНУ

Члан 61

Сва средства која се обезбеђују за рад огранака САНУ утврђују се и распоређују као посебна позиција у финансијском плану САНУ.

ЈЕДИНИЦЕ САНУ

Члан 62

САНУ у свом саставу има следеће јединице: Архив, Библиотеку, Аудиовизуелни архив и Центар за дигитализацију, Галерију ликовне и музичке уметности, Галерију науке и технике и Архив у Сремским Карловцима, који је на старању САНУ на основу споразума са Српском православном црквом.

Јединицама из претходног става овог члана руководе њихови управници.

Архив САНУ

Члан 63

Архив САНУ:

1. прикупља, чува, обезбеђује, сређује и обрађује архивску научнокултурну грађу, као и научнокултурну заоставштину чланова САНУ;
2. израђује научноинформативна средства (каталоге, инвентаре, водиче, регеста, пописе, индексе и др.) о грађи за потребе научноистраживачког рада;
3. објављује, у складу са Правилником о издавачкој делатности САНУ, систематски сређену грађу, средства научног обавештавања о грађи, научне и стручне радове на основу грађе и друге радове;
4. сходно Правилнику о раду Архива и у складу са прописима, сређену грађу намењену јавној употреби ставља на коришћење заинтересованима;
5. има Кабинет за медаље.

Библиотека САНУ

Члан 64

Библиотека САНУ:

1. прибавља, чува, библиотечки обрађује и, сходно Правилнику о раду Библиотеке, ставља на употребу читаоцима књиге, часописе, новине и други материјал из својих фондова;
2. размењује издања САНУ и обавља међубиблиотечку позајмицу са одговарајућим установама и организацијама у земљи и у иностранству;
3. израђује опште и специјалне каталоге својих фондова, библиографије чланова САНУ, библиографски попис приноса и других публикација из своје делатности;
4. прибавља документацију потребну за научни и уметнички рад, обезбеђује и пружа научна обавештења за потребе научног рада и уметничке делатности у САНУ;
5. прима, обрађује и обезбеђује смештај библиотека које завештањима или на други начин дођу у посед САНУ.

Аудиовизуелни архив и Центар за дигитализацију САНУ

Члан 64а

Аудиовизуелни архив и Центар за дигитализацију САНУ :

1. стручно обрађује, дигитализује и дугорочно чува и представља дигиталне записе културне, уметничке и научне баштине која се чува у САНУ;
2. прикупља, стручно обрађује, дигитализује и дугорочно чува и представља дигиталне записе, настале по јединственом стандарду, укупне културне, уметничке, научне и природне баштине Србије и српског народа која се налази/чува у другим институцијама у циљу формирања јединствене функционалне целине подобне да се повеже са сличним институцијама у свету;
3. утврђује униформне стандарде дигитализације чију примену препоручује свим институцијама културе у Србији;
4. идентификује, прикупља и дигитализује баштину која до сада није идентификована или се налази у различитим институцијама, архивама и приватним збиркама код нас и у свету;
5. дигитализује баштину на месту где се грађа налази, а коју због старости, осетљивости и велике вредности није могуће померати;
6. као референтна институција трајно чува дигиталне записе културног, уметничког, научног и природног наслеђа Србије и српског народа и сходно правилнику омогућава приступ укупној грађи публици и истраживачима у земљи и иностранству.

Галерија ликовне и музичке уметности и Галерија науке и технике

Члан 65

Галерија ликовне и музичке уметности и Галерија науке и технике, према програму који утврђује Савет галерије:

1. организују изложбе, чији је циљ да представе јавности најзначајнија достигнућа из разних области науке и уметности;
2. старају се о штампању издања у вези са изложбама (каталога, монографија и др.);
3. организују предавања у вези са изложбама;
4. чувају и сређују уметничка дела и предмете од значаја за науку и технику у поседу САНУ;
5. сарађују са сродним установама.

Начин управљања јединицама САНУ

Члан 66

Радам јединица САНУ руководе управници, које, по правилу, од чланова САНУ именује Председништво.

Јединице САНУ имају стручне савете, у чији састав улазе чланови САНУ, које именује Председништво.

Свако одељење САНУ представљено је у стручном савету по једним чланом, који се именује на период од четири године, док је управник јединице САНУ по положају члан стручног савета.

Састав и начин именовања стручног савета Архива у Сремским Карловцима утврђује се уговором између САНУ и Српске православне цркве.

Радам стручног савета руководи председник, којег чланови Савета бирају из својих редова.

Концертна делатност САНУ

Члан 67

САНУ, старањем свог Одељења ликовне и музичке уметности, организује у Галерији ликовне и музичке уметности или на другом месту концерте и одговарајуће приредбе.

ЦЕНТРИ ЗА НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА

Оснивање центара за научна истраживања

Члан 68

Уговором САНУ са другим правним лицима могу се, уз сагласност Владе Републике Србије, у земљи и иностранству образовати центри за научна истраживања са својством правног лица.

Иницијативу и елаборат о оправданости са целокупном документацијом потребном за образовање и рад центра, одељења достављају Председништву.

Председништво предлаже Скупштини САНУ доношење одлуке о образовању центра за научна истраживања.

Центри за научноистраживачки рад изван Београда

Члан 69

САНУ има центар за научноистраживачки рад у Крагујевцу.

СЛУЖБА САНУ

Члан 70

Стручне, административно-техничке, финансијске, правне, опште и друге послове за потребе САНУ обавља Служба САНУ.

Запослени у Служби остварују своја права и обавезе у складу са законом, другим прописима, овим статутом и другим актима САНУ.

Управник послова

Члан 71

Управник послова обавља следеће послове:

1. заступа САНУ на основу овлашћења председника САНУ;
2. руководи Службом САНУ и организује њен рад у складу са општим актима САНУ, закључцима и одлукама Председништва и Извршног одбора САНУ;
3. у сарадњи са председником и генералним секретаром САНУ припрема материјале за седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора САНУ и стара се о извршавању њихових одлука и закључака;
4. подноси Скупштини САНУ годишњи извештај о раду Службе САНУ, а на захтев органа САНУ и повремене извештаје о раду те службе;
5. одлучује о правима и обавезама из радног односа запослених у САНУ у складу са законом и општим актима САНУ;
6. обавља и друге послове предвиђене законом и Статутом САНУ.

Уговор о раду управника послова

Члан 72

Права и обавезе управника послова уређују се посебним уговором између САНУ и управника послова.

Избор управника послова

Члан 73

Управника послова, на основу јавног конкурса, бира Председништво САНУ.

Управник послова ступа на дужност када одлука о избору постане коначна.

Управник послова бира се на четири године, с могућношћу реизабирања.

За управника послова бира се лице са високом стручном спремом, које има осведочено

искуство у руковођењу већом организационом јединицом и које влада најмање једним светским језиком.
Управник послова може имати помоћника.

IV. УПРАВЉАЊЕ

Органи САНУ

Члан 74

Органи САНУ јесу: Скупштина, Председништво, Извршни одбор и председник САНУ.

СКУПШТИНА САНУ

Састав Скупштине

Члан 75

Скупштина је највиши орган управљања.

Скупштину сачињавају сви редовни и дописни чланови САНУ.

Надлежност Скупштине

Члан 76

Скупштина:

1. доноси Статут САНУ и одлучује о његовим изменама и допунама;
2. утврђује програм рада САНУ;
3. утврђује предлог програма научноистраживачког рада у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност;
4. разматра основна питања рада САНУ и одлучује о њима;
5. на образложен предлог Председништва САНУ, доноси одлуку о оснивању нових, спајању и укидању постојећих одељења;
6. доноси одлуку о образовању центара за научна истраживања;
7. доноси одлуку о оснивању нових института, о преузимању оснивачких права над постојећим институтима, као и о престанку оснивачких права над појединим институтима;
8. бира чланове САНУ;
9. бира и разрешава председника, потпредседнике, генералног секретара и чланове Председништва САНУ;
10. потврђује избор председника огранака САНУ;
11. потврђује избор секретара и заменика секретара одељења;
12. именује Управни одбор Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности;
13. именује чланове Комисије за задужбине;
14. бира чланове Финансијског одбора;
15. потврђује финансијски план, завршни рачун и извештај о попису имовине;
16. обавља и друге послове одређене законом и овим статутом.

Начин рада и одлучивања Скупштине

Члан 77

Скупштина се сазива најмање једанпут годишње.

Скупштину сазива председник САНУ на своју иницијативу, на иницијативу Председништва, на предлог два одељења или на предлог најмање 40 редовних и дописних чланова.

Редовну годишњу Скупштину отвара председник САНУ својом беседом.

Скупштина се може одржати ако је присутно више од половине укупног броја чланова у радном саставу умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини.

Списак таквих чланова утврђује Скупштина на предлог Извршног одбора САНУ, поднетог на основу извештаја одељења.

Статут САНУ и његове измене и допуне доносе се већином гласова од укупног броја чланова радног састава САНУ умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини, а остале одлуке, уколико овим статутом није другачије одређено, већином гласова присутних.

Избор председника САНУ, потпредседника, генералног секретара и чланова САНУ обавља се тајним гласањем, док се све остале одлуке доносе јавним гласањем, уколико Скупштина не одреди другачије.

Рад Скупштине је јаван, уколико Скупштина не одреди другачије.

Радна тела Скупштине

Члан 78

За рад на појединим питањима из свог делокруга и за извршење одређеног задатка или посла САНУ, Скупштина може оснивати одборе, сталне или повремене комисије и друга радна тела.

Положај и надлежност ових радних тела одређују се одлуком о оснивању.

Скупштина има: Управни одбор Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, Финансијски одбор и Комисију за задужбине.

Управни одбор Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности

Члан 79

Фондом САНУ за истраживања у науци и уметности (у даљем тексту: Фонд) управља Управни одбор, који, на предлог Председништва, именује Скупштина САНУ.

Управни одбор чине председник Одбора, по један представник сваког огранка САНУ, секретари одељења и по један представник сваког одељења, којег одреди одељење.

Управним одбором руководи један од потпредседника САНУ.

Ближе одредбе о задацима и пословању Фонда доноси Председништво САНУ посебним правилником.

Финансијски одбор

Члан 80

САНУ има Финансијски одбор од пет чланова, које, на предлог Председништва, бира Скупштина на четири године.

Председника Финансијског одбора бирају чланови Одбора.

Финансијски одбор:

1. прати материјално и финансијско пословање САНУ и њених фондова и своје мишљење о њиховом законитом и уредном остваривању и о предузимању потребних мера доставља Председништву и Скупштини;
2. прати припрему Финансијског плана и Завршног рачуна САНУ и своје мишљење о њиховој законитости и целисходности, као и предлоге мера које треба предузети, доставља Председништву и Скупштини.

Комисија за задужбине

Члан 81

Комисију за задужбине чини десет чланова: по један представник сваког огранка и одељења САНУ, које именује Скупштина САНУ.

Радам Комисије руководи председник, којег чланови Комисије бирају из својих редова.

Комисија за задужбине:

1. врши надзор над радом задужбина и фондација, разматра њихове извештаје о раду и подноси их Скупштини САНУ;
2. даје предлоге о употреби средстава задужбина и фондација, сходно њиховој намени;
3. стара се о извршењу одлука које се тичу завештања, задужбина и фондација.

ПРЕДСЕДНИШТВО САНУ

Састав и избор Председништва

Члан 82

Председништво је највиши орган САНУ између два заседања Скупштине.

Свако одељење у Председништву представља по један редовни члан, који је, по правилу, секретар тог одељења, док су председник САНУ, потпредседници, генерални секретар и председници огранака САНУ по положају чланови Председништва.

Представнике одељења у Председништву предлажу одељења.

Уколико је члан Председништва изабран у својству секретара одељења, њему, по избору новог секретара, престаје мандат у Председништву.

Одељење може предложити Скупштини САНУ да разреши представника свог одељења у Председништву САНУ и уједно мора доставити предлог за новог представника одељења у Председништву САНУ, како би Скупштина САНУ на првој наредној седници донела одлуку о разрешењу постојећег и о избору новог представника одељења у Председништву САНУ.

Мандат Председништва траје четири године почев од дана конституисања Председништва.

Председништво је конституисано када се изаберу сви његови чланови и потврди избор председника огранака САНУ.

Избор часника САНУ

Члан 83

Скупштина на којој се бирају председник, потпредседници и генерални секретар САНУ сазива се најмање 30 дана пре дана одржавања.

Председник, потпредседници и генерални секретар САНУ бирају се од редовних чланова на четири године.

Најмање 15 дана пре одржавања Скупштине одржава се Конференција чланова САНУ, која разматра предлоге могућих кандидата за председника, потпредседнике и генералног секретара САНУ.

Кандидате за председника, потпредседнике и генералног секретара САНУ предлаже тачно двадесет чланова САНУ.

За председника, потпредседнике и генералног секретара САНУ изабрани су они кандидати који су добили већину гласова од укупног броја свих чланова САНУ у радном саставу умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који нису дуже од годину дана учествовали у раду САНУ, уколико они не присуствују Скупштини.

У случају да предложени кандидати не добију потребну већину, поступак кандидовања и избора се обнавља по могућству на истој седници Скупштине, а најкасније у року од 30 дана.

Надлежност Председништва

Члан 84

Председништво САНУ извршава одлуке и закључке Скупштине; стара се о примени Статута САНУ и других општих аката САНУ; усклађује и усмерава рад огранака, одељења, одбора, јединица и других радних тела САНУ; стара се о извршењу програма рада САНУ и њених задатака; врши именовања предвиђена Статутом и другим општим актима САНУ и обавља друге послове одређене

законом и овим статутом.

Председништво нарочито:

1. управља целокупним радом САНУ између заседања Скупштине;
2. утврђује предлоге програма рада САНУ и доставља их Скупштини;
3. утврђује предлог Статута, односно његових измена и допуна и, по прибављеном мишљењу одељења, предлаже Скупштини доношење новог или измене и допуне важећег Статута;
4. предлаже Скупштини оснивање нових и спајање и укидање постојећих одељења;
5. оснива и укида одборе, комисије, групе и друга радна тела. Ако се ова тела оснивају за обављање научног рада или уметничке делатности из надлежности више одељења, на предлог матичног одељења, разматра и усваја њихове програме и извештаје о раду;
6. усклађује програме рада огранака САНУ, одељења и других тела САНУ и стара се о извршењу програма САНУ;
7. доноси годишњи план за одржавање научних скупова и одобрава програме тих скупова;
8. утврђује Издавачки план САНУ и прописује услове издавања и ауторске хонораре за њена издања;
9. даје иницијативу за сазивање Скупштине САНУ и подноси Скупштини извештаје и предлоге о раду САНУ;
10. предлаже избор иностраних чланова САНУ;
11. предлаже Скупштини именовање Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности;
12. предлаже Скупштини чланове Финансијског одбора;
13. именује управнике јединица САНУ;
14. на предлог одељења и огранака САНУ, именује и делегира представнике САНУ у органима управљања научних, уметничких и других организација и у другим органима и телима;
15. доноси одлуку о прихватању завештања и образовању задужбина и фондација;
16. врши општи надзор над радом института САНУ и по потреби разматра њихове извештаје о раду;
17. врши општи надзор над радом фондова;
18. даје сагласност на годишњи извештај о раду института;
19. одржава везе са академијама наука, научним и уметничким институцијама и организацијама у земљи и у иностранству; остварује сарадњу са члановима иностраних академија наука и уметности и с нашим и иностраним научницима и уметницима;
20. усваја финансијски план, завршни рачун и извештај о попису имовине у складу са законом;
21. бира управника послова САНУ;
22. потврђује правила огранака САНУ;
23. доноси опште акте којима се уређују права и обавезе запослених у САНУ и друге опште акте САНУ;
24. консултује одељења и чланове САНУ о актуелним питањима науке и уметности, посебно у вези са деловањем и иступањима САНУ у јавности.

Начин рада и одлучивања Председништва

Члан 85

Председништво обавља послове из свог делокруга на седницама које се одржавају по потреби, а најмање четири пута годишње.

Седнице Председништва сазива и председава им председник САНУ.

На образложени писани захтев појединог огранка САНУ, појединих одељења или најмање два члана Председништва, председник је дужан да сазове седницу Председништва у року од седам дана од дана подношења захтева.

Председништво може пуноважно решавати ако седници присуствује већина од укупног броја чланова Председништва.

Одсутног или спреченог представника одељења у Председништву замењује секретар одељења односно заменик секретара.

На упражњено место члана Председништва који је по положају и члан Извршног одбора САНУ

Скупштина САНУ може изабрати редовног члана САНУ, чији мандат траје до истека мандата Председништва.

Одлуке и закључци Председништва доносе се већином гласова присутних чланова.

Уз позив за седницу Председништва достављају се записник претходне седнице и материјал за сваку тачку дневног реда.

Записник о седници Председништва води управник послова.

За записник седнице Председништва одговоран је генерални секретар САНУ.

Радна тела Председништва

Члан 86

За рад на појединим питањима из свог делокруга и за извршење одређеног задатка или посла САНУ, Председништво може оснивати одборе, сталне или повремене комисије и друга радна тела.

Положај и надлежност ових радних тела одређују се одлуком о оснивању.

Председништво има Издавачки одбор и Уређивачки одбор.

Издавачки одбор

Члан 87

Издавачки одбор је радно тело Председништва, који чине генерални секретар САНУ, у својству председника, по један представник Извршног одбора сваког огранка САНУ и секретари одељења, у својству чланова.

У случају одсутности или спречености, секретара одељења замењује на седници Одбора заменик секретара.

Издавачки одбор, на основу предлога огранака САНУ, одељења и јединица САНУ:

1. припрема издавачки план, с посебним старањем о мултидисциплинарним пројектима националног значаја и подноси га Председништву на усвајање;
2. утврђује редослед објављивања појединих дела;
3. одређује врсту издања у којем ће се објавити одређено дело;
4. предлаже Председништву висину ауторских хонорара за издања САНУ;
5. утврђује техничке услове и графичку опрему издања САНУ.

Издавачки одбор у своме раду примењује одредбе Правилника о издавачкој делатности САНУ.

Уређивачки одбор

Члан 88

Уређивачки одбор брине о садржају веб-презентације САНУ и појединих одељења, као и о могућем електронском обликовању издања САНУ, часописа и монографија.

Чланови Уређивачког одбора бирају се на предлог одељења, а генерални секретар САНУ је по функцији председник Уређивачког одбора.

Председништво по потреби образује уређивачки одбор за организовање међуодељенских скупова, радионица, презентација и округлих столова, са циљем да се у ширем окупљању отворе значајне дугорочне теме и да се оствари комуникација са широм научном, уметничком и интелектуалном заједницом.

ИЗВРШНИ ОДБОР САНУ

Састав Извршног одбора

Члан 89

Извршни одбор је извршни орган Скупштине и Председништва.

Извршни одбор сачињавају председник САНУ, потпредседници, генерални секретар САНУ и

Надлежност Извршног одбора

Члан 90

Извршни одбор:

1. извршава одлуке и закључке Председништва и Скупштине САНУ;
2. обавља све текуће послове и послове за које га Председништво овласти;
3. стара се о правилном утрошку финансијских средстава и о коришћењу имовине САНУ;
4. подноси предлоге одлука и закључака Председништву и Скупштини;
5. именује чланове радних тела одељења;
6. именује директора, чланове и председника управног одбора института у складу са Законом о Српској академији наука и уметности и овим статутом и даје сагласност на предлог статута института САНУ;
7. одлучује о питањима стављеним му у надлежност овим статутом и општим актима САНУ или одлукама Скупштине и Председништва.

У хитним случајевима Извршни одбор САНУ одлучује и о питањима из надлежности Председништва када оно не може да се састане и такве одлуке подноси на одобрење Председништву на његовој првој наредној седници.

Начин рада и одлучивања Извршног одбора

Члан 91

Седнице Извршног одбора сазива и председава им председник САНУ.

Извршни одбор се састаје према потреби, а најмање два пута месечно.

Одлуке се доносе већином гласова, а у случају поделе гласова одлучујући је глас председника.

На седнице Извршног одбора могу се, по потреби, позивати секретари одељења и други чланови САНУ.

Седници Извршног одбора присуствује управник послова, који води записник и одговоран је, под општим надзором генералног секретара, за извршење донетих закључака, ако је за то извршење надлежна Служба САНУ.

Надлежност председника САНУ

Члан 92

Председник:

1. представља и заступа САНУ;
2. сазива седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора и председава им;
3. стара се о извршавању закључака ових органа САНУ;
4. има и друга права и обавезе утврђене овим статутом.

Председника у случају одсуства или спречености замењује потпредседник којег он одреди или којег одреди Председништво САНУ.

Наредбодавна овлашћења председника САНУ

Члан 93

Председник је наредбодавац за извршење финансијског плана САНУ.

Своја овлашћења из претходног става председник може, у целини или делимично, пренети на управника послова, који, у складу с прописима, заједно с руководиоцем дела Службе САНУ надлежног за послове финансија и рачуноводства, одговара за правилно и законито материјално и финансијско пословање у САНУ.

Потпредседници

Члан 94

Један потпредседник бира се од чланова Одељења за математику, физику и гео-науке,

Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука, а други од чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења ликовне и музичке уметности.

Потпредседници помажу председнику у обављању његових задатака.

Потпредседници, сваки за своју област, усклађују рад одговарајућих одељења, прате програме рада одељења и старају се о њиховом успешном остваривању.

Председништво и Извршни одбор САНУ могу одлучити да потпредседници брину о остваривању појединих задатака САНУ.

Један од потпредседника је председник Управног одбора Фонда.

Генерални секретар САНУ

Члан 95

Генерални секретар:

1. организује и усклађује извршавање одлука и закључака Скупштине, Председништва и Извршног одбора САНУ;
2. организује припремање материјала за седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора САНУ;
3. усклађује рад секретара одељења и председника одбора, комисија и других радних тела САНУ, као и управника јединица САНУ;
4. у име Председништва надзире рад јединица САНУ;
5. стара се о издањима САНУ и одговорни је уредник издања Председништва и сајта САНУ;
6. у име Председништва и Извршног одбора САНУ надзире рад Службе САНУ и управника послова;
7. има и друга права и обавезе у складу с овим статутом.

V. ЗАДУЖБИНЕ И ФОНДАЦИЈЕ

Конституисање задужбина и фондација

Члан 96

САНУ може имати задужбине и фондације образоване од имовине коју јој завештаоци оставе у ту сврху.

Одлуку о прихватању завештања и образовању задужбине или фондације доноси Председништво САНУ, при чему води рачуна о задацима САНУ.

Општи акти задужбина и фондација

Члан 97

Задужбине и фондације доносе своје опште акте у складу са законом.

Управљање задужбинама и фондацијама

Члан 98

Задужбинама и фондацијама управљају њихови органи, именовани у складу са законом и њиховим општим актима.

Финансијско пословање задужбина и фондација

Члан 99

Финансијске послове задужбине и фондације обављају самостално, у складу са законом.

У финансијском плану сваке задужбине и фондације посебно се исказују средства одређена за

остварење њихове намене.

Финансијско пословање задужбина и фондација прегледа Комисија за задужбине САНУ и о томе подноси извештај Скупштини САНУ.

VI. ИНСТИТУТИ САНУ

Члан 100

Институти чији је оснивач САНУ јесу:

1. Балканолошки институт САНУ;
2. Математички институт САНУ;
3. Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ;
4. Етнографски институт САНУ;
5. Институт за српски језик САНУ;
6. Институт техничких наука САНУ;
7. Византолошки институт САНУ;
8. Музиколошки институт САНУ.

САНУ може, уз сагласност Владе Републике Србије и у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност и овим статутом, да оснива нове институте, да преузима оснивачка права над постојећим институтима, као и да престане да буде оснивач појединих института.

Одлуку о преузимању оснивачких права над постојећим институтима, о престанку оснивачких права над појединим институтима и о оснивању нових институита доноси Скупштина САНУ.

Иницијативу, елаборат о оправданости са целокупном документацијом потребном за доношење одлуке из става 3 овог члана, као и предлог одлуке, подноси надлежно одељење Скупштини САНУ.

Статус института САНУ

Члан 101

Институти чији је оснивач САНУ имају статус правног лица и одговарајућу самосталност у сопственом управљању, располагању финансијским средствима и обављању научноистраживачке делатности и других послова.

Институти чији је оснивач САНУ уписују се у регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност.

Захтев и сву неопходну документацију за упис у регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност, као и у друге регистре, подноси институт САНУ.

Председништво САНУ доноси одлуке којима утврђује начин на који САНУ подстиче и унапређује рад института, а део делатности института може се обављати и у огранцима САНУ.

Начелни ставови које при томе заузима САНУ обавезно се примењују у раду института.

САНУ има своје представнике у органима института.

Уколико не постоји сагласност Извршног одбора САНУ са предлогом статута института САНУ, Управни одбор института дужан је да поступа у складу са упутствима Извршног одбора САНУ.

Органи института САНУ

Члан 102

Органи института чији је оснивач САНУ јесу управни одбор и директор.

Стручни орган института САНУ јесте научно веће.

Управни одбор

Члан 103

Управни одбор института САНУ има пет чланова.

Два члана именује Извршни одбор САНУ од чланова САНУ, једног члана именује министарство надлежно за научноистраживачку делатност, а два члана, на предлог већине запослених у институту

САНУ, именује Извршни одбор САНУ од запослених с научним звањем у институту САНУ.

Управни одбор има председника, којег од чланова управног одбора, на предлог чланова управног одбора, именује Извршни одбор САНУ.

Мандат председника и чланова управног одбора института САНУ траје четири године.

Надлежност управног одбора

Члан 104

Управни одбор института САНУ:

1. доноси статут института, уз претходно прибављену сагласност Извршног одбора САНУ;
2. одлучује о пословању института;
3. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
4. доноси програм и план рада, на предлог директора института;
5. предлаже директора института, по прибављеном мишљењу научног већа института;
6. одлучује о коришћењу средстава у складу са законом;
7. обавља и друге послове у складу са законом и статутом.

Директор

Члан 105

Директор представља, заступа и руководи радом института САНУ у складу са законом и статутом.

Директор се именује на основу јавног конкурса на четири године, и то од чланова САНУ из одговарајуће области наука, од истраживача у научном звању запослених у институту, или од професора универзитета.

Јавни конкурс из става 2 овог члана расписује управни одбор института САНУ.

Директора именује Извршни одбор САНУ на образложен предлог управног одбора института, а по прибављеном мишљењу одговарајућих одељења САНУ и научног већа института.

Директор мора бити у радном односу у институту САНУ.

Директор не може бити члан управног одбора института САНУ, али може присуствовати његовим седницама.

Директор института САНУ може обављати дужност до навршене 67. године живота, о чему, на предлог одговарајућих одељења САНУ, одлучује Извршни одбор САНУ.

Ако је директор члан САНУ, може бити биран и обављати дужност директора и после навршене 67. године живота.

Уговор о раду, правима и обавезама са директором закључује у име послодавца председник управног одбора института САНУ.

Вршилац дужности директора

Члан 106

У случају да је директор разрешен пре истека мандата, а по окончању јавног конкурса није изабран нови директор, Извршни одбор САНУ, на предлог управног одбора института, именује вршиоца дужности директора на период до шест месеци.

Научно веће института САНУ

Члан 107

Научно веће је стручни орган института САНУ.

Научно веће института САНУ, које не може имати мање од седам чланова, чине сви истраживачи у научном или наставном звању, као и чланови чији се број утврђује статутом института САНУ, које именује одговарајуће одељење САНУ из сопственог састава или из састава других одељења.

Надлежност научног већа

Члан 108

Научно веће:

1. предлаже програм научноистраживачког рада, у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност;
2. предлаже научне пројекте и оцењује резултате остварених пројеката;
3. анализира и усваја извештај о остваривању пројеката;
4. анализира и оцењује научни рад истраживача;
5. утврђује предлог за стицање научног звања;
6. даје мишљење о кандидату за директора;
7. обавља и друге послове утврђене статутом института САНУ и законом.

Број истраживача у институту САНУ

Члан 109

Институт САНУ има најмање дванаест истраживача који су у радном односу с пуним радним временом, од којих су најмање седам истраживача у научним или наставним звањима.

Чланови САНУ и после навршене 67. године могу бити у радном односу у институту.

Издавање научних публикација института САНУ

Члан 110

Издавање основних научних публикација одобрава одговарајуће одељење САНУ на основу две рецензије, од којих једну пише члан одељења, изузев радова чији су аутори чланови САНУ, који прилажу аутореферат.

Извештај о раду института САНУ

Члан 111

Извештај о раду института САНУ подноси се одговарајућем одељењу, које тај извештај, са својим мишљењем, доставља Председништву САНУ, а извештај о научним пројектима и министарству надлежном за научноистраживачку делатност.

Финансирање института САНУ

Члан 112

Финансирање научноистраживачког рада института САНУ врши се у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност.

Финансирање из става 1 овог члана обухвата пројектно финансирање, као и финансирање:

1. сталних и других трошкова;
2. одржавања научноистраживачке инфраструктуре;
3. плата помоћног особља.

Број помоћног особља чије се плате финансирају из буџета Републике Србије не може бити већи од једне трећине броја истраживача запослених у институту САНУ с пуним радним временом.

Институти САНУ достављају министарству надлежном за научноистраживачку делатност, током текуће године, предрачун трошкова за наредну годину за финансирање намена из става 2, тачке 1, 2 и 3 овог члана.

На почетку сваке календарске године, министарство надлежно за научноистраживачку делатност и институт САНУ закључују уговор о финансирању намена из става 2, тачке 1, 2 и 3 овог члана, којим се утврђује висина поменутих средстава.

Допунска средства института САНУ представљају сопствени приходи и други извори, под условом да не угрожавају аутономију и достојанство научноистраживачког рада.

Институт САНУ сноси потпуну одговорност за своје материјално и финансијско пословање.

Старање о раду института САНУ

Члан 113

Зависно од предмета истраживачког рада, Председништво одређује које ће одељење пратити рад и непосредно се старати о унапређењу делатности појединих института САНУ.

VII. СРЕДСТВА САНУ

Члан 114

Средства за рад САНУ обезбеђују се у буџету Републике Србије.

За рад САНУ могу се користити средства задужбина и фондација, средства остварена уговором с трећим лицима, средства од донатора и из других извора.

Располагање средствима САНУ

Члан 115

Средства САНУ утврђују се и распоређују финансијским планом САНУ, у складу са законом. САНУ, у складу са законом, самостално располаже својим средствима.

Средства за научноистраживачки рад

Члан 116

Средства из буџета САНУ наменски добијена за научноистраживачки рад образују Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности.

Фонд може имати и друге приходе у складу са законом.

Средства Фонда утврђују се и распоређују као посебна позиција у финансијском плану САНУ.

Фондом управља Управни одбор.

Коришћење средстава из Фонда

Члан 117

Средстава Фонда распоређују се за финансирање програма и пројеката САНУ, сходно Правилнику о задацима и пословању Фонда.

Чланови САНУ немају право на хонорар из средстава Фонда, осим хонорара за издавачку делатност, али средства Фонда могу користити за научна истраживања, награде сарадницима, путовања и учешће на научним скуповима.

Награда члановима Председништва САНУ, Извршног одбора огранака САНУ, секретарима одељења и управницима јединица САНУ

Члан 118

Чланови Председништва САНУ, чланови Извршног одбора огранака САНУ, секретари одељења и управници јединица САНУ, уколико су чланови САНУ, примају одговарајућу награду, чију висину утврђује Извршни одбор САНУ.

Уколико члан САНУ истовремено обавља две или више дужности за које се прима одговарајућа награда, може примати само једну, и то већу награду.

Наменски фондови

Члан 119

САНУ може, у складу са законом, оснивати и друге фондове, чију намену и начин рада уређује Председништво САНУ посебним општим актима.

Награда САНУ

Члан 120

САНУ установљава и додељује награду: „Златна медаља САНУ“ (у даљем тексту: Награда).

Награда се састоји од медаље и повеље.

Награда се додељује сваке треће године за конкретно научно или уметничко достигнуће.

Награда се не додељује члановима САНУ.

Ближе одредбе о условима и поступку за доделу Награде доноси Председништво посебним актом.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 121

Питања која нису уређена прелазним и завршним одредбама овог статута решаваће се појединачним одлукама Председништва.

Ступањем на снагу овог пречишћеног текста Статута Српске академије наука и уметности престаје да важи Статут Српске академије наука и уметности (пречишћен текст) (бр. 200/4 од 03. јуна 2016. године).

Овај пречишћен текст Статута Српске академије наука и уметности ступа на снагу 02. јуна 2017. године.

Скупштина Српске академије наука и уметности
академик Владимир С. Костић, председник